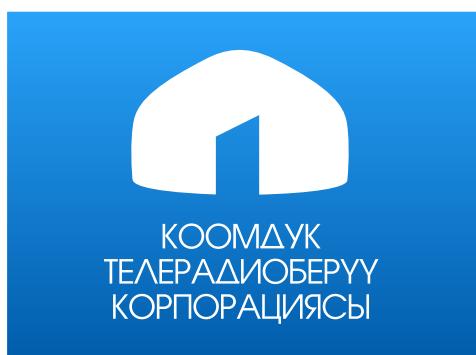

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН КООМДУК ТЕЛЕРАДИОБЕРҮҮ
КОРПОРАЦИЯСЫ

БАЙКООЧУ КЕҢЕШИННИН 2013-ЖЫЛ ҮЧҮН

ЖЫЛДЫК ОТЧЕТУ

г. Бишкек 2014 ж.

Жетекчилик жөнүндө, түзүмү жана түзүмдүк бөлүмчөлөрү жөнүндө маалыматтар

Жогорку башкаруу органы – Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын Байкоочу кеңеши (КТРК БК).

КТРК БКнын төрагасы: Илим Карыпбеков – КТРК Байкоочу Кеңешинин төрагасы, КТРК БКнын төрагалыгына, КТРК БКнын Регламентине ылтайык, 1 жылга 2013-жылдын 13-ноябрьинда шайланган.

КТРК БКнын жооптуу катчысы: Мыктыбек Арстанбек – 2013-жылдын 13-ноябрьинда шайланган.

Кеңештин мүчөлөрү:

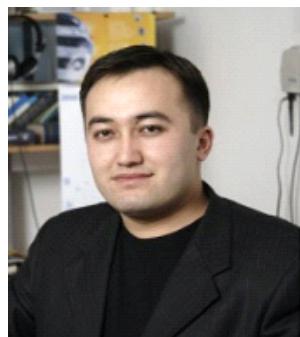
1. Абыджапаров Эрнест – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
2. Абырахманова Ирина – 2013-жылдын 12-сентябринда шайланган
3. Асылбашев Калыйбек – 2013-жылдын 12-сентябринда шайланган
4. Бакашева Жылдыз – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
5. Бекманбетов Фархад – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
6. Гончаров Вячеслав – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
7. Жаманбаева Тамара – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
8. Карыпбеков Илим – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
9. Мукамбетов Сабырбек – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
10. Мыктыбек Арстанбек – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
- Θ
11. збекова Женишгул – 2013-жылдын 13-мартында шайланган
- Θ
12. мурканов Анатай – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
13. Сатаров Абды – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
14. Чоротегин Тынчтык – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган
15. Шестаков Игорь – 2012-жылдын 18-апрелинде шайланган

КТРК БКнын референти: - Жусубалиева Астра

Кыргыз Республикасынын Коомдук Телерадиоберүү Корпорациясынын Байкоочу Кеңешинин мүчөлөрү

Мұктыбек Арстанбек
БКнын жоопттуу катчысы

Илим Карыпбеков
КТРК БКнын төрагасы

Астра Джусубалиева
БКнын референти

Анатай Омурканов

Тамара
Джаманбаева

Тынчтык Чоротегин

Жылдыз Бакашова

Ирина Абдырахманова

Сабыр Мукамбетов

Женишгүль
Озубекова

Калыйбек Асылбашев

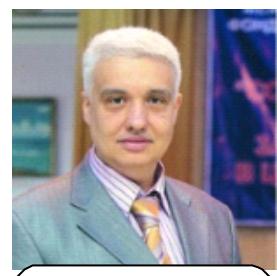
Фархад Бекмамбетов

Абды Сатаров

Гончаров Вячеслав

Игорь Шlestakov

Шайлоо органы:

Кубат Оторбаев,
КТРКнын башкы директору

Кубат Болотканов,
КТРКнын башкы директорунун
телеберүү боюнча орун басары.

Кайрат Иманалиев,
КТРКнын башкы директорунун
радиоберүү боюнча орун басары

КТРК БКнын ишмердүүлүгүнүн негизи

КТРК БКнын ишмердүүлүгү ачык-айкындыкка, адилеттүүлүккө жана калыстыкка негизделип жана Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамы (КР Мыйзамынын 2013-жылдын 6-июнундагы № 90 редакциясында), КТРК БКнын Регламенти, ж.б. ички ченемдик-укуктук актылар тарабынан жөнгө салынууда.

Азыркы учурда КТРК өз ишмердүүлүгүн 2012-жылдын 06-декабрында кабыл алынган «Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясын Өнүктүрүү стратегиясына» ылайык жүргүзүүдө. КТРКнын Өнүктүрүү стратегиясын талкуулоо узакка созулгандыктан жана анда 2013-жылкы жүзөгө ашыруунун айкын кадамдары көрсөтүлбөгөндүктөн, БКнын сунушу боюнча, компаниянын менеджменти КТРКны Өнүктүрүү стратегиясын жүзөгө ашыруу боюнча 2013-жылдын Иш планын иштеп чыкты. Бул Иш планы Корпорацияны Өнүктүрүү стратегиясын жүзөгө ашырууну так жана туура түшүнүү үчүн, ошондой эле башкы директордун жана Корпорациянын ишмердүүлүктөрүн КРдин «Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамынын талаптарына ылайык баалоо үчүн да зарыл болуп саналат. КТРКнын менеджментинин, 2014-жылдын 20-мартында берилген Иш планы негизги документ катары эсептеленип, КТРКнын менеджментинин 2013-жылдагы ишмердүүлүгүнүн жыйынтыктары ошонун негизинде каралп бааланды.

КТРК БКнын 2013-жылдагы отурумдары

КРнын «Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамына ылайык, КТРК БК отурумун кварталына бир жолу өткөрүүгө милдеттүү. Бирок КТРК БК аны өзүнүн көпчүлүк мүчөлөрүнүн алдын ала макулдашууларына жараша бат-бат өткөрүп турууга аракет кылат. Мыйзам чыгаруу актысына ылайык, БКнын отуруму КТРК БКнын 10 мүчесү болсо, өткөрүлүүгө укуктуу болуп саналат. Отчёттүк мезгилде КТРК БК 16 кезектеги жана кезексиз отурум өткөрүп, бүтөн ашуун маселе карады. Маселелердин баарын төмөнкү топторго бөлүштүрсөк болот:

- Корпорациянын Уставына, жоболоруна, БКнын Регламентине, редакциялык саясатына жана Корпорациянын ишмердүүлүгүн жөнгө салып туруучу башка документтерге өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилди жана бекитилди;
- Корпорациянын аткаруучу органынан корпорациянын ишмердүүлүгү жөнүндө зарыл болгон маалыматтар белгиленген тартилте суралып алынды, анын ичинде:
 - каржы каражаттарын, мүлкүү жана башка активдерди пайдалануу, ,
 - коомдук телеберүүнүн стандарттарын жана принциптерин киргизүү жана сактоо тууралуу редакциялык саясатты жүзөгө ашыруу;
 - Кеңештин максаттарын, милдеттерин жана сунуштарынын аткарылышы жөнүндө;
- Корпорациянын менеджментинин чыгымдарынын сметасы (бюджет), пландык документтери жана каржылык отчёттору карапалды жана макулдашылды;
- Уставда көрсөтүлгөн милдеттерди чечүү үчүн, ошондой эле Корпорациянын ичинде жана маалыматты керектөөчүлөрдө пайда болгон талаш-тарыштарды чечүү үчүн БКнын мүчөлөрүнөн турган комиссиялар, жумушчу топтору түзүлдү;
- Корпорациянын документациясын, аудитин, продукциясынын мазмунун көз карандысыз текшерүүнү өткөрүү үчүн кеңешчилер тартылды жана жумушчу топтору түзүлдү;
- Жарандардын жана уюмдардын Корпорациянын ишмердүүлүгү боюнча келип түшкөн жана БКнын дарегине жөнөтүлгөн арыздары жана кайрылуулары каралып, КТРК БКнын ыйгарымдуу укуктарынын алказында чаралар көрүлдү.

КТРК БКнын бардык отурумдарынын жыйынтыктары боюнча КТРК БКнын токтому/чечими менен тастыкталган сунуштар түрүндөгү жыйынтыктар чыгарылды. КРнын «Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамына ылайык, КТРК БКнын чечимдери КТРКнын башкы директору жана менеджменти үчүн сунуштоо мүнөздө болот. Бирок КТРК БКнын сунуштарынын аткарылышы же аткарылбагандыгы катталып, башкы директордун ишмердүүлүгүн баалоодо БКнын мүчөлөрү үчүн кошумча белги катары боло алат.

Отчёттук мезгилде төмөнкүдөй сунуштар берилген:

№	Токтомдор	Сунуштар
1.	КТРК БКнын 2013-ж. 17-январындагы отурумунун №46/13-токтому	<ul style="list-style-type: none"> • Медия мейкиндигиндеи бардык «юончу» субъекттерге КР КТРКнын тейлөө кызматтарынын наркын аныктоо эрежесин дана түшүнүктүү болгудай көрсөтүү. Жүргүзүлгөн иш-аракеттердин жыйынтыктары боюнча БКга отчёт берүү. • Укуктук мамлекеттин принциптерин жана укуктун үстөмдүгүн туура жайылтуу максатында КТРК менеджментине жана КТРКнын башкы директору К.Оторбаевге КТРКнын 2013 -жылдагы программасына КР Юстиция министрлиги менен бирдикте программаны түзүүнү жана берүүнү сунуш кылуу.
2.	КТРК БКнын 2013-ж. 7-февралындагы отурумунун №47/13-токтому	<ul style="list-style-type: none"> • Н. Аалы кызынын “Ибарат” редакциясынын жетекчиси катары иштеги кемчиликтерин, канаттандырларлык эместигин көрсөтүү, о.э. Н. Аалы кызы редакциянын түзүк иштеши үчүн жетиштүү түрдө иш жүргүзө алbastыгын белгилөө . Ушулардын негизинде Аалы кызы Назиранын ээлеген кызматына ылайык түүлугүн КРнын эмгектик мыйзам чыгаруу актысына жараша кароону башкы директор К. Оторбаевге сунуш кылуу.
3.	КТРК БКнын 2013 -ж. 28-февралындагы отурумунун №48/13-токтому	<ul style="list-style-type: none"> • КТРКнын башкы директору К. Оторбаев ге “Ибарат” редакциясындагы абалды жөнгө салуу боюнча КТРК БКнын 7.02.13 №47/13 -токтомуна ылайык тийиштүү чара көрүүнү сунуш кылуу. • КТРКнын башкы директору К. Оторбаеве “Супер -Инфо” газитинин редакциясынын арызы боюнча тийиштүү чара көрүүнү жана бул масел өбоюнча КТРК БКнын чечимин эске алууну сунуш кылуу. • КТРКнын башкы директору К. Оторбаеве продюсердик компаниялар/продюсерлер менен иштөө процессин мыктылоону жана продюсердик тейлөө рыногунун бардык өкүлдөрү үчүн бирдей шарттарды түзүүнү сунуш кылуу . Жүргүзүлгөн иштердин жыйынтыгы боюнча БКга отчёт берилсин.
4.	КТРК БКнын 2013 -ж. 06-июнундагы отурумунун №51/13-токтому	<ul style="list-style-type: none"> • КТРКнын башкы директору К. Оторбаеве К. Көкүловдун кайрылусун карап чыгууну жана кырдаалды тараптардын бардык таламдарын эске алуу менен чечүүнү, көрүлгөн чаралар жөнүндө БКга билдируүнү сунуш кылуу.
5.	КТРК БКнын 2013 -ж. 04-июлундагы отурумунун №52/13-токтому	<ul style="list-style-type: none"> • КТРКнын башкы директору К. Оторбаеве Д.Садырбаев атындагы КТФ студиясынын ишмердүүлүгү жөнүндө айтылган сын -пикирлердин баарын эске алуу жана тийиштүү чара көрүү сунуш кылуу. Жүргүзүлгөн иш-аракеттер боюнча БКга отчёт берилсин. • Д.Садырбаев атындагы КТФ студиясынын директору А. Жангазиеве Кыргызтелефильмдин ишин жакшыртууну сунуш кылуу. Жылдын жыйынтыгы боюнча БКга отчёт берилсин.

6.	КТРК БКнын 2013 -ж. 21-ноябрьндагы отурумунун №55/13-тектому	<ul style="list-style-type: none"> КТРКнын башкы директору К. Оторбаевге А.Омaldoшевага берилген сөгүш боюнча маселени калыстык менен кароону сунуш кылуу. Жүргүзүлгөн иш -аракеттер боюнча БКга отчёт берилсін. К. Сурахматов аны, Р. Султанов аны сыйлыкка сунушталуучулардын тизмесине киргизүнү сунуш кылуу. З. Медерованы маданиятка эмгеги синген ишмерлікке сунушталғандардын ти змесине киргизүнү сунуш кылуу.
7.	КТРК БКнын 2014 -ж. 23-январындагы отурумунун №57/14-тектому	<ul style="list-style-type: none"> КТРКнын башкы директору К. Оторбаевге КР ЖКнын депутаты Ж. Жолдошевага анын даттануу арызы боюнча өз көз карашын билдириүүгө эфирдик убакыт берүүнү сунуш кылуу. Мында эфирдик убакыттын форматы, ыкмасы, программасы КР КТРКнын редакциялык принциптеринин жана КР КТРК БК тарабынан сунуш кылынган маалыматтык саясаттын алкагында берүү өз алдынча аныкталсын.
8.	КТРК БКнын 2014 -ж. 06-февралындагы отурумунун №58/14-тектому	<ul style="list-style-type: none"> КТРКнын башкы директору К. Оторбаевге "Улуттар биримдиги" партиясынын кайрылуусуна КТРК БКнын мүчөлөрүнүн пикерлерин эске алуу менен жооп берүүнү сунуш кылуу. Жүргүзүлгөн иш-аракеттер боюнча БКга отчёт берилсін.
9.	КТРК БКнын 2014-ж. 06-мартындагы отурумунун №60/14-тектому	<ul style="list-style-type: none"> КТРКнын башкы директору К. Оторбаевге Ж. Шабданалиеванын жана Э. Наскееванын кайрылууларында көрсөтүлгөн далилдерди теришириүү, «Биринчи радионун» жамаатында түзүлгөн жаңжалдуу кырдаалды жөнгө салуу, эгер керек болсо, эмгек тартибин бузуучуларга КРнын мыйзамына ылайык жүрүм-турумдук жаза берүүнү сунуш кылуу. Менеджментке КТРКнын берүү торчосунан «Аалам сырлары» долбоорун аягына чыгарбастан алып салуу жана мын дан ары бул программаны КР КТРКнын эфирине чыгарбоону сунуш кылуу. КТРКнын башкы директору К. Оторбаевге «Аалам сырлары» долбоорунун катышуучуларынан түшкөн 3 арыз боюнча айып коюлуп жаткан күнөөкөрлөрдү иликтөөнү жана чара көрүүнү, керек болсо, мыйзам бузуучуларга жүрүм-турумдук жаза берүүнү сунуш кылуу. КТРКнын башкы директору К. Оторбаевге КТРКнын жаңы жылдык берүүлөрүнүн башкы режиссёру жана жоопкерчиликтүү башка кызматкерлерге, КРнын эмгек мыйзамына ылайык, кетирген одоно катачылыктары үчүн тийиштуу чара көрүүнү сунуш кылуу . Көрүлгөн чарапардын жыйынтыктары боюнча БКга отчёт берилсін. Башкы директорго ата мекендик телебер үүлөргө берүү көлөмүнүн 70 пайыз дан кем эмес болушун камсыз кылуу жана тышкы программалар үчүн баа саясатында бирдей шарт түзүү боюнча иш жүргүзүүнү сунуш кылуу. Көрүлгөн чарапардын жыйынтыктары боюнча БКга отчёт берилсін.

Коомдук телекөрсөтүүнү жайылтуу жана телекөрүүчүлөр менен кайтарым байланыш боюнча ишмердүүлүк

КРдагы Коомдук телекөрсөтүү өзүнүн өнүгүү жолунун алдында турат. КТРКны башкарууга мыйзамдык негизде киргизилген башынан эки төңкөрүштү өткөргөн жарандык көзөмөл механизмى, , чындоого жана институттاشтырууга муктаж. Буга, баарынан мурда, өлкө жарандарынын арасында коомдук телекөрсөтүүнүн асыл баалуулуктарын кеңири жайылтуу жолу менен жетүүгө болот. Коомдук телекөрсөтүүнүн принциптерин жайылтуу, телекөрүүчүлөрдүн жанга баткан суроолору боюнча кеңири жооп алуусун камсыз кылган кайтарым байланышты алуу максатында КТРК БК экинчи жылды өлкө аймактарындагы телекөрүүчүлөр менен коомдук угууларды жүргүзүүдө. Мындай жолугушуулар Кыргызстандагы «Интернюос Ньюорк» эл аралык уюмунун жана «Сорос-Кыргызстан» Фондуунун Өкүлдүктөрү тарабынан ишке ашырылып жаткан долбоорлордун алкагында, жарандык коомдун жигердүү бөлүгүнүн, бийликтин өкүлдөрү жана жергиликтүү журналисттер менен жүргүзүлүүдө. Отчёттук мезгилде Жалал-Абад жана Баткен облустарынын коомчулугу менен жолугушуулар өткөрүлдү. Ушул жылды Нарын облусунун, Ош жана Бишкек шаарларынын коомчулуктары менен жолугушуулар улантылат. Жолугушуулардын жыйынтыктары боюнча КТРК БКнын отурумдары өткөрүлүүдө жана тийиштүү жыйынтыктар чыгарылууда. Алар КТРК БКнын сунуштарына киргизилип, ишке ашыруу үчүн Корпорациянын менеджментине жиберилүүдө

Мамлекеттик органдар менен өз ара иш-аракеттер

Мамлекеттик органдар жана кызмат адамдары менен байланыштар кызматташуу жана өз ара түшүнүшүү менен жүргүзүлүүдө. КТРК БК өнөктөштүк негизде КР ЖКнын профилдик комитети, КР Өкмөтүнүн аппараты, КР Президентинин администрациясы менен өнөктөштүк негизде кызматташууда. Өлкөнүн мамлекеттик органдары менен өз ара пайдалуу кызматтастыкты институтташтыруу максатында КТРК БК КР премьер-министри, КР ЖК спикери, КР президенти менен туруктуу негиздеги жолугушууларды уюштурууну пландаштырууда. Ушул максатта КР премьер-министри Ж. Сатыбалдиев менен жолугушуу өткөрдү. Жолугушууда БКнын КР Өкмөтү менен кызматташуусунун негизги багыттары талкууланды, биргелешип жана тыгыз иш-аракет менен иштей турган маселелер белгиленді

Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясынын Байкоочу кеңешинин мүчөлөрүнүн
Кыргыз Республикасынын премьер-министри Ж. Сатыбалдиев менен 2014-ж. 26-февралында болгон жолугушуусу

Башкы директордун жана Корпорациянын отчётторун кароо

КТРК БКнын негизги иш-милдеттеринин бири КТРКнын башкы директорунун Корпорациянын ишмердүүлүгү жөнүндөгү жылдык отчётун угуу болуп саналат. КРнын «Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамына ылайык, КТРК БК КТРКнын башкы директорунун отчётун 2/3 добуш менен канааттандырлых эмес деп эсептей алат. Бул КТРКнын башкы директоруна ишеним көрсөтпөөнү билдируү жөнүндөгү маселени көтөрүүгө түрткү болот. КТРК БК 2013-жылы 22-мартта КТРКнын башкы директорунун ишин көпчүлүк добуш менен канааттандырлых эмес деп тапты. Кийинчөрээк, КР Жогорку Кеңешинин токтому менен К. Отбораевдин ээлеген кызматына туура келбестиги жөнүндө маселени кароо сунуш кылынды. КТРКнын башкы директорунун 2012-жылдагы иши канааттандырлых эмес деп табылгандыгына жана КР Жогорку Кеңешинин токтомуна байланыштуу 2013-жылдын 19-декабрында башкы директор К. Отбораевге ишеним көрсөтпөө жөнүндө маселе добуш берүүгө коюлган. Жашыруун добуш берүүнүн жыйынтыгы боюнча БКнын мүчөлөрүнүн көпчүлүгү К. Отбораевди колдоп добуш беришкен.

КТРКнын башкы директоруна ишеним көрсөтпөө жөнүндө добуш берүү процесси КР ЖМКсынын өкүлдөрүнүн, КТРКнын жамаатынын жана БКнын отурумдарына катышууга алдын-ала дайындалган өкүл каалоочулардын баарынын катышуусунда ачык өткөн. Бул процесс КТРКнын ишмердүүлүк тарыхында алгачкы жолу КТРКнын башкы директорун кызматтан бошотуу жөнүндө маселени бийлик тарабынан эмес, жарандык коомдун өкүлдөрү тарабынан каралышы менен маанилүү болду. Процесс эч кандай сырттан кийлигишүүсүз жана кысым көрсөтүүсүз өттү. Кубат Отбораевдин талапкерлигин талкуулоодо «макул» жана «каршы» позицияларын көрсөтүүде сүрөмөлөө процесси болгон жок деп айттуу туура эмес болот. Сүрөмөлөө процесси болду, Кубат Отбораевдин жактоочулары да, каршылаштары да БКнын мүчөлөрүн өз тараптарына тартууга аракет жасашты. Ошондой болсо да процесс сыпаалыктын чегинде тынч өттү.

2014-жылы 20-мартта КТРК БКда КТРКнын башкы директорунун 2013-жыл үчүн отчёту угулуп, КТРК БКнын мүчөлөрүнүн көпчүлүк добушу менен канаттандырлык деп табылды. КРнын «Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамына 2013-жылдын 06-июнунда киргизилген ондоолорго ылайык, КТРК БКнын башкы директорунун отчёту канаттандырлык эмес деп табылган учурда башкы директор ыйгарым укугун дароо токtotot.

Албетте, КТРК БКнын өткөн жылдагы ишмердүүлүгү боюнча айтылган бир катар сыңчыл ой-пикирлер сөзсүз бар. Айрымдарында КТРК БКны таркатуу же өзүн-өзү таркатышы керек деп ачык эле айтылган. Бирок КТРК БК КРнын мыйзам чыгаруу актыларынын чегинен чыга албайт. БК коллегиялык орган болуп саналат, ошондуктан анын тарыхында бул же тигил маселелер боюнча көз караштар бир добуштан жакталган учурлар өтө эле сейрек. Мындай көрүнүш КРдагы коомдук телекөрсөтүүнү өнүктүрүүнүн кадыресе демократиялык процесси болуп саналат деп эсептейбиз. Кандай болсо дагы КТРК БК өз дарегине багышталган ар кандай сын-пикирлер үчүн ачык, Борбор Азиянын тарыхындағы Эң алгачкы коомдук телекөрсөтүү катары ачык-айкындуулук жана калыстык принциптерин өнүктүрүүгө болгон күч-аракетин жумшай бермекчи.

БКнын алдында жасала турган иштер али арбын. БК бул алгачкы тажрыйбасы болгон үчүн жана азыркы курамы алгачкы иш баштоочулар болгондуктан, көптөгөн катачылыктар жана жазыктар кетирилгендигин мойнуна алат. БКнын ишмердүүлүктөрүн жөнгө салып туруучу мыйзам чыгаруу актыларынын көптөгөн ченемдери жеткиликтүү иштетилбегендиктен, өзгөртүүлөргө жана толуктоолорго муктаж. БКнын өзүнүн, КТРКнын башкы директорунун, ошондой эле КТРКнын менеджментинин ишмердүүлүктөрүн баалоо ченемдери жана механизмдери иштелип чыккан эмес. Ошондой болсо да БК ушуга чейин жасалгандардын бардыгы КРдагы коомдук телекөрсөтүүнүн идеяларын жүзөгө ашырууга, өлкөнүн маалыматтык коопсуздугуна жана түрүктуулугуна кошулган олуттуу салым болуп саналат деп эсептейт.

КТРКнын 2013-жылдагы ишмердүүлүгү

КТРКнын негизги иш багыттары:

2013-жылы КТРК бекитилген Иш-аракеттер планынын алкагында Өнүктүрүү стратегиясын жүзөгө ашырууну улантты.

Корпорациянын менеджментин өркүндөтүү багытында заманбап компьютердик технологиялардын базасында ички коммуникация системасын интеграциялоо боюнча уюштуруучулук мүнөздөгү көптөгөн иштер жүргүзүлдү. КТРКда веб-баяндамачы аркылуу байланышуучу электрондук почтанын программасы киргизилди, Корпорациянын Интернет-порталы үчүн техникалык тапшырмалар, жүргүзүлгөн аудиттердин жыйынтыктары боюнча өндүрүштүк процессти мыктылоо боюнча сунуштар иштелип чыкты.

Адам ресурстарын башкарууну менеджменттин заманбап ыкмаларын жана технологияларын колдонуу менен мыктылоого өзгөчө көңүл бурулду. КТРКнын кызматкерлерин аттестациялоо, корпорациялык ишкердик маданиятты жана этиканы калыптандыруу үчүн уюштуруу базасы даярдалып, ички ченемдик актылардын, окутуу программаларынын долбоорлору иштелип чыкты.

Кайтарым байланышты түзүү Корпорациянын менеджментин өркүндөтүүнүн маанилүү бөлүгү болуп саналат. Бул чөйрөдө коомчулук менен өз ара иш-аракетте болуунун системасы иштелип чыгууда.кайрылууларды жана даттанууларды иштеп чыгуу жол-жоболору, кайрылуулардын статистикасы даярдалды, керектөөчүлөр менен баарлашуу этикети окутулууда. Ошондой эле туруктуу негизде КТРКнын аудиториясынын керектөөлөрүнө жана суро-талаптарына изилдөө жүргүзүлүүдө. Эл аралык жана тышкы байланыштар чыңдалууда, профессионал ассоциациялар менен консультациялар жана форумдар өткөрүлүүдө. КТРКнын уюштуруучулук түзүмүн мыктылоо боюнча сунуш-пикирлер иштелип чыкты жана текшерүү механизмдеринин сапатын жакшыртуу боюнча иштер жүргүзүлүүдө.

«КТРКны 2013-2015-жж. Өнүктүрүү стратегиясында» КТРКны берүүлөр багытын өнүктүрүүнүн маселелери жана негизги багыттары аныкталды. Атап айтканда, КТРК каражаттардын тартыштык шартында атаандаштыкка жөндөмдүү берүүлөрдү түзүүсү зарыл экени белгиленди. Бул аспектте берүүнүн жаңы торчосу иштелип чыкты жана бекитилди, КТРКнын берүүлөрүнүн тематикалык жана жанрдык түрлөрүн көнөйтүү, чөлкөмдөрдөгү окуяларды чагылдыруу, чет өлкөлөрдөгү кыргызстандыктар тууралуу маалыматтарды берүү иштери жүргүзүлдү, каналдардын спектри көнөйтилип, эфирге жаңы теле жана радиоберүүлөр чыгарылууда. КТРКнын сайты дайыма жакшыртылууда, сайтты иштеткен кызматкерлерди окутуу иштери жүргүзүлдү.

КТРКнын сайтынын жаңыртылган www.ktrk.kg версиясынын ачылышы менен КТРКнын сайтка жайгаштырылган продукциясына кызыккан жигердүү кириччулөрдүн көбөйгөндүгү байкалууда. 2013-жыл ичинде кириччулөрдүн саны бир кыйла өстү, мында он-лайн берүүнүн чыгарылышы башкы ролду ойноду. Ал ар кайсы аймактардагы жана өлкөлөрдөгү көрүчүлөргө КТРКнын он-лайн тартибиндеги берүүлөрүн көрүгө мүмкүнчүлүк берет. КТРК сайты иштеп баштагандан кийин мобилдик түзүлүштөгү колдонуучулардын саны өстү. КТРК төлефильмдерди чыгарууну да өнүктүрүүдө. КТРКнын «КыргызТелефильм» түзүмдүк бөлүмчөсү тарабынан актуалдуу фильмдер чыгарылууда.

Көрсөтүлгөн иш-чаралардын баарын жүзөгө ашыруу үчүн Корпорациянын каржылык туруктуулукка жетишүү зарыл. Бул максатта КТРКнын каржылоо схемасын өзгөртүү үчүн ченемдик-укуктук актылардын пакети (эмгек акы бөлүгүндө - 1 баскыч) иштелип чыкты. КР Өкмөтүнүн токтомдоруна жана башка ченемдик-укуктук актыларга өзгөртүүлөрдү киргизүү үчүн Маданият жана маалымат министрлиги, Каржы министрлиги менен жолугушуулар уюштурулууда. КТРКнын каржы иштери боюнча адистерин окутуу жүргүзүлүүдө.

КТРКнын продукциясынан киреше алып келүүчү ишмердүүлүк жайылтылууда. «Сармерден» жана «Аалам сырлары» телеберүүлөрүнүн дисктери чыгарылды. Дисктерди сатуудан түшкөн кирешенин көлөмү 2013-жылдын 1-августуна карата 446 700 сомду түздү. Ч. Айтматовдун чыгармалары жана “Манас” эпосу боюнча фильмдерди жана аудио дисктерди чыгарууга тендер жарыялоо жагы каралууда.

КТРКнын редакциялык саясаты: Аудиторияны сапаттуу жана ар түрдүү маалыматтар менен камсыз кылуу. Редакциялык саясаттын ченемдерин сактоо чарапары

Коомдук телерадиокорпорациянын кызматкерлери медиа-берүүлөрдү өндүрүү иштери боюнча КТРКнын редакциялык саясатын түзүүчү бир катар принциптерге таянышат:

- Коомдук кызыкчылык.
- Профессионалдуулук.
- Редакциялык көз карандысыздык.
- Калыстык.
- Аныктык жана бейтараптык.
- Пикирлердин ар кылдуулугу.
- Темалардын ар түрдүүлүгү жана төндик принциби.
- Аудитория алдындагы жоопкерчиликтүүлүк.

КТРКнын аудиториясын сапаттуу маалыматтар менен камсыз кылуу боюнча милдеттерди жүзөгө ашыруу үчүн 2013-жылы төмөндөгүдөй чарапар көрүлдү:

- КТРКнын Көркөм кеңеши иштей баштады,
- КТРКнын кызматкерлерине заманбап телерадиоөндүрүшүнүн стандарттарын окутуу боюнча туруктуу окуу борбору уюштурулду
 - БК мүчөлөрү тарабынан КТРКнын берүүлөрүнөн жана ТК программаларына үзгүлтүксүз байкоо жүргүзүлүп турат, БК жыйынтыктары боюнча өз сунуштарын берет.

2012-жылдын декабрынан тартып бир жылдын ичинде КТРКнын Көркөм кеңеши телерадиоберүүлөрдүн сапаттык көрсөткүчтөргө шай келүүлөрү боюнча жалпысынан 35 отурум өткөргөн. Ал отурумдарда пландаштырылган же “Коомдук биринчи каналдын” эфирине чыккан 100дөн ашуун телеберүүлөр каралган. Программаларды жана берүүлөрдү Көркөм кеңештин макулдугусуз эфирге чыгарууга тыюу салынган жол-жобо бекитилген.

2013-жылдын март – август айларында «Ала-Тоо» студиясынын кызматкерлери үчүн төмөнкүдөй темаларда практикалык тренингдер өткөрүлгөн: журналистикадагы юридикалык аспекттер, окуясыз жаңылыктардын сюжеттерин түзүү, Бишкектеги жаңылыктык сюжеттерге шай келген пландаштырылган аймактык сюжеттерди түзүү. Ошондой эле КТРКнын веб-сайтын колдоо боюнча редакциянын кызматкерлери, телеоператорлор жана монтаж кылуучулар да окутуулду, берүү торчосун программалаштыруу боюнча консультациялык иштер жүргүзүлдү.

Аудиторияны камтуу

2013-жылы КТРК телерадиоканалдарынын программаларын тартуу мүмкүнчүлүгү РПО РМТР эфирдик станциялары, Корпорациянын веб-сайтына ON-Line берүүсү аркылуу кабелдик тармактардагы сигналдар менен берүү, ошондой эле Борбор Азияны, Россияны жана Европаны камтыган түздөн-түз спутник берүүсүнүн жардамы менен камсыз кылышынган.

Телекөрсөтүү боюнча: 2013-жылы сигналдарды текшерүү түндүк аймактар боюнча жүргүзүлгөн. КТРКнын синалдарынын кубаттуулугун өлчөөнүн жыйынтыктары боюнча республиканын түндүк аймактарындагы айрым калктуу конуштарда берүүнүн сапатсыздыгы аныкталды. Аныкталган техникалык бузулуулар жана токтоп калуулар боюнча актылар түзүлүп, телерадиоберүүлөрдүн сапатын жакшыртуу боюнча РПО РМТР үчүн тийиштүү сунуштар иштелип чыкты.

Радиоберүү боюнча: 2013-жылы апрелде «Миң-Кыял FM» радиостанциясын Талас жана Нарын облустарына берүү аймагы КТРКнын өз каражаттарына FM бергичин орнотуу жолу менен көнөйтилди. Мына ошентип, радиоберүү менен республиканын бүткүл аймагын камтуу милдети аяктады.

КТРКнын каналдарын сайт аркылуу көрүү үчүн агымдык берүү технологиясы жакшыртылды: КТРКнын сайтынын мобилдик версиясы ишке ашырылды, КТРКнын сайтына Россиянын аймагындагы чет өлкөлүк сервер боюнча хостинг жолу менен чет өлкөдөн кириү жакшыртылды.

КТРКнын каналдарынын түзүмү: Темалардын жана жанрлардын ар түрдүүлүгү

2013-жылы КТРКнын максаттуу аудиториялары үчүн ар түрдүү темалардагы жана жанрлардагы берүүлөрү бар телерадиоканалдар көбөйтүлдү:

- 2013-жылы 1-октябрда КТРКнын өз каражаттарынын (780 тыс. сом) эсебинен «Баластан» балдардын билим берүүчүлүк телеканалы эфирге чыгарылды;
- 2013-жылы 7-октябрда Кыргыз Республикасындагы Эл биримдигин жана этностор аралык ынтымакты чындоо концепциясынын алкагында он-лайн тартибиндеги жаңы «Достук» радиостанциясы эфирге чыгарылды;
- ошондой эле “Маданият” телеканалы да эфирге чыгарылды.

Мына ошентип, КТРК – Кыргызстандагы жалпы көлөмү **сүткасына 56 saatтык телекөрсөтүүсү жана 75 saatтык радиоберүүсү бар** эн ири улуттук социалдык багыттагы улуттук аудиовизуалдык өнүмдөрдү өндүрүүчү болуп калды. Бул (**сүткасына 42 saatтык телекөрсөтүүсү жана 66 saatтык радиоберүүсү**) болгон 2012-жылга салыштырмалуу кыйла жетишкендик.

Эл аралык кызматташтык

Эл аралык кызматташтык чөйрөсүндө Азия-Тынч океан Телерадиоберүү Бирлиги (ABU) менен жигердүү иштер жүргүзүлүүдө. 2013-жылы августта “Санаариптик берүү толкунунда” деген алгачкы Борбор Азиялык форум уюштурулган жана өткөрүлгөн;

Төлөмсүз негизде 100 saatтан ашуун япон жана румын классикалык аудио-музыкалар, JAMCO япон медиакомпаниясынан мультфильмдер жана берүүлөр алынды. Ошондой эле КТРКга 2013-жылы JICA япондук кызматташтык агенттигинен 800 мин АКШ доллары суммасындағы техникалык грант КТРКнын эфирдик-студиялық жыйнак үчүн жабдықтар жана тетиктер түрүндө алынган.

Интерньюс Нетуорк жана Сорос-Кыргызстан Фонду менен КТРКны өнүктүрүү боюнча долбоордун алкагындағы кызматташтык улантылууда.

ЖМК менен кызматташтык: консультациялар, алмашуулар

2013-жылы чет өлкөлүк ЖМКлар менен кызматташтык бирикме союздар алкагында да, түз кызматташтык түрүндө да улантылган. Туркиялык **TPT АВАЗ** улуттук каналы, британдык **BBC**, «**АЗАТТЫК**» радиосу, **CCTV** менен кызматташууда КТРКнын кызматкерлери стажировкадан өтүүдө. **Япондук NHK телерадиоберүү корпорациясынын** (Nippon Housou Kyoukai) жана **JICA** өнүктүрүү агенттигинин долбоорлору иштөөдө.

КТРК менен **Корей мамлекеттик каналынын (KBS)** ортосунда кызматташтык жөнүндө меморандумга кол коюлду

Германиянын Улуу Эксперттер Кызматы менен кызматташуу аркылуу немис адистери операторлук өнөр дана монтаждоо боюнча окутууга тартылышты.

КТРКнын архивин түзүү: видео- жана аудио- өндүрүш

КТРКнын архиви Кыргызстандагы 80 жылдан ашуун мезгилден берки баа жеткис аудио жана видео материалдарды камтыган эң ири база болуп саналат. Ал материалдардын жарымы тасмаларда сакталып турат. Ошондуктан Корпорациянын жана анын кызматтарынын милдети болгон материалдарды санаариптөө жана маданий мурастарды жаңы системалар аркылуу сактоо жана санаариптик берүүгө өткөндө жайылтуу үчүн даярдоо болуп саналат.

Натыйжада 2013-жылы радио боюнча 825 saat, телеархив боюнча материалдардын 843 сааты санаариптелди. Жалпы алганда 2005–2013-жылдары радионун Алтын фондунун архиви боюнча 7150 saat аудио материал санаариптелди.

Узак мөөнөттүү архивдөөнүн автоматташтырылган системасын өнүктүрүү Санаариптик телекөрсөтүүгө өтүүдө модернизациялоонун зарыл компоненттеринин бири – узак мөөнөттүү архивдөөнүн автоматташтырылган системасын киргизүү. Долбоорду ишке ашыруунун наркы – 54 млн. сом.

2013-жылдагы телекөрсөтүү тору:

2013-жылдын сентябринан бери КТРКнын Коомдук биринчи каналы КТРКнын Байкоочу кеңеши тарабынан жактырылган жаңы тор боюнча чыгууда. Телекөрсөтүүнүн жаңы торунда ар түрдүү берүүлөр, анын ичинде жаңы жана жаңырылган теледолбоорлор, аудиториянын суроо-талаптары боюнча жаңы сериалдар жана берүүлөр бар: «Ден соолуктун сырлары», «Ой ордо», «ЖКХ», «Чарбакер», «Сереп», «Маданият майданы», «Алтынчы күнү кечинде», «Тоолуктардын ток-шоусу», «Мага жар керек». Түркияда чыгарылган 2 рейтингдик көп сериалуу жаңы фильм, кыргыз тилиндеги «Апамдын маҳабаты», «Чиркин өмүр» кыргыз сериалдары көрсөтүлдү. КТРКнын аудиторияга жаккан «Сармерден», «Акыл Ордо», «Манас Таануу» долбоорлорун чыгаруу улантылууда.

Жалпы көлөмдүн 50 % ашыгын мамлекеттик тилде берүү.

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамына ылайык, КТРК телерадиоберүүнүн жалпы көлөмүнүн берүүнүн 50 % ашыгын мамлекеттик тилде жүргүзүүгө милдеттүү. Жыйынды көлөмдө (КТРКнын телерадиоканалдары боюнча) 2013-жылы мамлекеттик тилде берүү 76,7 % түздү. Натыйжада которулган жана үндөштүрүлгөн ТК продукциянын көлөмү 2013-жылы 137 саатты түздү. Бул өндүрүлгөн продукциянын көлөмү 91 саатты түзгөн 2012-жылга караганда 46 саатка көп.

30%га чейинки эфирди балдар, жаштар, оюн-зоок жана билим берүү программаларына берүү

КТРКда балдар тематикасындагы берүүлөр «Келечек» жана «Балдар FM» студиялары тарабынан чыгарылат. 2013-жылы Корпорация балдар үчүн жаңы «Баластан» билим берүү телеканалын чыгарды. Жаштар аудиториясы үчүн берүүлөрдү «Жаштар программалары» студиясы, «Мин-Кыял FM» радиосу, «Музыка» телеканалы чыгарат. Балдар жана жаштар үчүн, оюн-зоок жана билим берүү мазмунундагы берүүлөрдүн жалпы көлөмү – 47,8 % түзөт, орто эсеп менен алганда Корпорациянын 7 телерадиоканалдары

Ата мекендик берүүлөр 70%дан кем эмес, тышкы – 30%га чейин.

КТРКнын эфириндеги тышкы берүүлөр анимациялык жана кино-музыкалык продукция түрүндө, анын көлөмү берүүнүн жалпы көлөмүнүн 20 %нан ашпайт. Калган көлөмдү ата мекендик өндүрүштөгү берүүлөр, ата мекендик өндүрүштөгү кинопродукция жана Кыргызстандын аймагындагы студиялар тарабынан чыгарылган берүүлөр түзөт. Демек, Кыргыз Республикасынын «КРНЫН Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамы боюнча телерадиоберүүнүн 70 % ата мекендик берүүлөргө берилиши 2013-жылда толук түрдө аткарылды

Мамлекеттик органдардын расмий билдириүүлөрүн жайылтуу

Кыргыз Республикасынын «КРнын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы жөнүндө» Мыйзамына ылайык, КТРК КТРК Мамлекеттик органдардын жана жергилиттүү өз алдынча башкаруу органдарынын расмий билдириүүлөрүн жана алардын ишмердүүлүктөрүн чагылдырат. 2013-жылы Кыргыз Республикасынын Коомдук телерадиоберүү корпорациясы корпорациянын техникалык жана адам ресурстарын мамлекеттик маанидеги төмөнкү иш-чараларды жана окуяларды чагылдырууга багыттады:

- ШКУ мамлекеттеринин башчыларынын саммитин көрсөтүү, иш-чараны жаңылыктар менен коштоо

- Эл аралык “Мейкин Азия” фестивалы

- КР Президентинин Аппаратынын, КР Жогорку Кеңешинин, КР Өкмөтүнүн каттарына ылайык, Кыргызстандын мамлекеттик жана коомдук ишмерлеринин 192 юбилеи, бардыгы болуп 142 юбилейлик жана концерттик иш-чаралар көрсөтүлдү. ӨКМ жана ИИМ менен кызматташтык «Өзгөчө кырдаалдар», «Протокол №» (жаңыча аталышы «Телекүзөт») жумалык берүүлөр аркылуу жүзөгө ашырылууда.

Аудиториянын күтүүлөрү (2011-2012-жж. изилдөөлөр боюнча) жана алардын 2013-жылдагы берүү торунда ишке ашыруу даражасы. Рейтингдер.

2013-жылы КТРКнын Байкоочу кеңешинин сунушу боюнча коомчулуктун суроо-талаптарына жооп берүүчү жаңы берүү тору даярдалган. Коомдук биринчи канал жаңы берүү тору боюнча 2013-жылдын сентябрьндагы жаңы сезондон баштап чыга баштады. Берүү торундагы жаңы берүүлөр аудиториянын 2012-жылы аймактардагы коомчулук менен жолугушууларда жана аудиториянын кайрылууларында айтылган керектөөлөрүнө жараша чыгарылды.

Техникалык модернизация: санаripтик берүүгө өтүүгө даярдык

2013-жылдын иш планында КТРКнын техникалык каражаттарын модернизациялоонун 15 негизги багыттары тандалып алынган. Алардын ичинен респубикалык бюджеттен каржылана турган 128 887,1 мин сомдук 9 багыт каржынын жоктугунан аткарылбай калды; КТРКнын өз каражатынан каржылана турган 12 226,3 мин сомдук 6 багыт көрсөтүлгөн мөөнөтүндө толук аткарылды.

2013-жылы техникалык модернизациялоо боюнча иштердин баары башкы милдетке – санаripтик берүүгө өтүүгө даярдык көрүүгө багытталган, ага ылайык, техника жана ондоо-жасоо иштери менен камсыз кылуу боюнча иш-чаралар өтүү жагын эсепке алуу менен жүргүзүлүүдө. КТРКнын Өнүктүрүү стратегиясынын алкагында техникалык аудит жүргүзүлгөн, аудиттин жыйынтыгы боюнча берилген эксперттик бүтүм КТРКны санаripтик берүүнүн стандарттарына ылайык пландаштыруу жана техникалык жактан кайра жабдуу үчүн колдонулат.

КТРКнын коомдук кабылдамасы

Отчёттук мезгилде Коомдук кабылдама аркылуу 346 жазуу түрүндөгү кайрылуулар кабыл алышып иштетилген, алардын ичинде:

- 214 – КТРКнын телерадио берүүлөрүнүн контенти жана сапаты боюнча нааразылыктар жана сунуштар
- 23 – сот жана укук коргоо органдарына жана алардын укук бузган иш-аракеттерине, телерадио берүүлөрдүн сапаты боюнча нааразылыктар
- 18 – коомдук жана коммерциялык эмес уюмдардан өнөктөштүк жөнүндө сунуштар
- 37 – жоголуп кеткен адамдар жөнүндө маалымат
- 26 – акысыз эфир убакытын жана акысыз жарнама берүү жөнүндөсуралычтары менен кайрылуулар
- 28 – башка маселелер боюнча кайрылуулар.

Редакциялык кеңешчи:

2013-жылы КТРКнын Редакциялык кеңешчисинин дарегине 74 кайрылуу келип түшкөн.

Алардын ичинде телефон аркылуу болгон кайрылуулар: 58, интернет аркылуу: 7, жазуу түрүндө: 9. Бул кайрылуулардын ар бири боюнча тиешелүү чарагалар көрүлгөн жана жооптор берилген.

Керектөөчүлөрдүн пикири жана нааразылыштары жөнүндө маалымат

КТРКнын ТБ жана радиоберүүлөрү коомчулукта кызыгууну жана резонансты пайда кылат. Телекөрүүчүлөрдөн жана радио угуучулардан келген каттардын мазмунуна караганда коомчулук КТРКнын берүүлөр саясатын түзүүдө өзүнүн ойногон ролу чоң экенин түшүнөт, коомчулуксын көз карашын, жана ыразылышын билдириет, колдоо көрсөтөт, жана редакцияга болгон каалоосун билдириет. Көрүүчүлөр, угуучулар, сайтты жана социалдык тармактарды колдонуучулар КТРКнын каналдарында көтөрүлгөн темаларды талкуулашат, өздөрүнүн темаларын сунушташат, маалыматтын сапаты, эфирдик тор, каталар жана жетишпегендиктер, жасалгалаопор, берүүлөрдүн мазмуну, редакциялык саясат жана берүү концепциясы тууралуу байкамдарын айтышат.

«Ала-Тоо» студиясынын сюжеттери салттуу түрдө көрүүчүлөрдү кызыктырат жана резонанс жаратат. Студияга күн сайын келип түшкөн каттар менен чалуулардын саны орто эсеп менен 50 билдириүүнү түзөт.

Сюжеттери салттуу түрдө көрүүчүлөрдү кызыктырат жана резонанс жаратат. Студияга күн сайын келип түшкөн каттар менен чалуулардын саны орто эсеп менен 50 билдириүүнү түзөт.

Тиркеме:

КТРКнын башкы директору Кубат Отторбаевдин 2013-жыл боюнча отчёту.

**Терең урматтап,
Кыргыз Республикасынын Коомдук
телерадиоберүү
корпорациясынын Байкоочу
кеңешинин төрагасы**

Илим Карыпбеков

Бул отчеттуу басып чыгаруу АКШнын эл аралык өнүгүү агенттигинин (USAID) жана “Кыргызстандагы маалыматтык ресурстарды өркүндөтүү: Коомдук телерадиоуктурууну жана көз карандысыз он-лайн медиаларды колдоо” долбоорунун алказында Интерньюс Ньюйорктун Кыргыз Республикасындагы Өкүлчүлүгүнүн жардамы менен мүмкүн болду.